

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25Co/20/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114200937
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4114200937.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci žalobkyne: C. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XX, A. pri X., zastúpenej: advokátska kancelária KOTRUSZ - BENČÍK, s.r.o., so sídlom Štefánikova 57, Nitra, IČO: 47 237 252, proti žalovanému: E. P., nar. XX.XX.XXXX, X. XX, X., zastúpenému: JUDr. Ing. Branislav Pecho, PhD., advokát so sídlom Piaristická 2, Nitra, o uloženie zákazu vstupovať na nehnuteľnosti, o zastavení konania, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Nitra zo dňa 1. decembra 2022 č.k. 18C/7/2014-144, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania m e n í tak, že stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Žalovaný má nárok voči žalobkyni na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie uznesením konanie zastavil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni vo výške 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP.

1.2. Uvedol, že žalobkyňa sa žalobou doručenou dňa 15.01.2014 domáhala, aby súd uložil žalovanému zákaz vstupovať na nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v kat. úz. A. pri X., zapísanej na LV č. XXXX. Konanie bolo prerušené do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 18C/422/2016. Podaním doručeným dňa 28.11.2022 vzala žalobkyňa žalobu späť v celom rozsahu, nakoľko súd rozhodol v konaní pod sp.zn. 18C/422/2016 o zrušení vecného bremena, a preto odpadol aj dôvod žalovaného zdržiavať sa v predmetných nehnuteľnostiach. Žalovaný sa vyjadril, že súhlasí so späťvzatím žaloby.

1.3. Pretože žalobkyňa využila svoje dispozičné oprávnenie a vzala žalobu späť v celom rozsahu a žalovaný so späťvzatím žaloby súhlasil, súd prvej inštancie akceptoval späťvzatie žaloby a konanie zastavil. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v dôsledku späťvzatia žaloby súd prvej inštancie skúmal procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách. Dospel k záveru, že konanie nebolo zastavené pre správanie sa žalovaného a preto nárok na priznanie náhrady trov konania svedčí v prospech žalovaného. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2.1. Žalobkyňa podala v zákonnej lehote odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie v časti jeho výroku II. o náhrade trov konania a žiadala ho vo výroku o náhrade trov konania v zmysle § 388 CSP zmeniť tak, že žalobkyni prizná nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % a prizná jej voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Namietala,

že rozhodnutie je založené na nesprávnych skutkových zisteniach, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP a zároveň namietala, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, čo zakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

2.2. Dôvodila tým, že súd prvej inštancie na základe jej späťvzatia žaloby správne zastavil súdne konanie, avšak pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania strán sporu nesprávne právne posúdil dôvod, pre ktorý došlo k späťvzatiu žaloby. Nie je pravdou, že by dôvodom späťvzatia žaloby bolo výlučne jej rozhodnutie nepokračovať v súdnom konaní, ale k späťvzatiu došlo z dôvodu správania sa žalovaného po podaní žaloby. Žalovaný sa pred podaním žaloby preukázateľne správal spôsobom, ktorý vyžadoval priznanie súdnej ochrany, keď dňa 17.12.2013 vydal Okresný súd Nitra na základe jej návrhu uznesenie sp.zn. 14C/276/2013-24, ktorým nariadil voči žalobcovi predbežné opatrenie v podobe zákazu jeho vstupu do jej nehnuteľnosti. Na základe nariadeného predbežného opatrenia žalovaný upustil od ďalšieho vstupu do jej nehnuteľnosti. Zároveň po podaní žaloby, na základe žaloby partnerky žalovaného K. súd rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 18C/422/2016-450 zo dňa 09.03.2020 rozhodol o zrušení vecného bremena, čím odpadol aj dôvod žalovaného zdržiavať sa v predmetných nehnuteľnostiach. Odpadnutie dôvodu pre ďalšie vedenie súdneho konania (ktorý s poukazom na nariadenie predbežného opatrenia zjavne existoval v čase podania žaloby) je teda potrebné pričítať zavineniu žalovaného. Je zrejmé, že žalovaný splnil to, čoho sa v konaní ako žalobkyňa domáhala (nevstupovať do jej nehnuteľnosti), pričom pred podaním žaloby tak žalovaný nebol ochotný urobiť (čoho výsledkom bola až nutnosť nariadenia predbežného opatrenia). Súd prvej inštancie tak nesprávne právne posúdil preukázané správanie sa žalovaného po podaní žaloby a okolnosti, ktoré viedli k nutnosti podať žalobu, v dôsledku čoho mal v súlade s § 256 ods. 1 CSP priznať náhradu trov súdneho konania v rozsahu 100 % jej voči žalovanému.

3.1 Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že keďže konanie nebolo zastavené pre jeho správanie, nárok na priznanie náhrady trov konania svedčí v jeho prospech. Plne sa stotožnil s výrokom a odôvodnením napadnutého uznesenia, ktoré považoval za správne. Žalobkyňa v samotnom konaní vo veci neposkytla žiadny dôkaz, ktorý by preukazoval ňou tvrdené správanie žalovaného. Súd prvej inštancie síce nariadil predbežné opatrenie, avšak výlučne na základe tvrdení žalobkyne, bez vyjadrenia žalovaného, pričom tvrdenia žalobkyne nemal preukázané a v konaní vo veci samej ani preukázané neboli. Žalobkyňa v konaní neprodukovala žiadny dôkaz, ktorý by preukazoval pravdivosť jej tvrdení.

3.2. Ďalej uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že konflikty medzi žalobkyňou a žalovaným, resp. jeho priateľkou K. B. (matkou žalobkyne) vznikali práve zo strany žalobkyne a boli spôsobené jej správaním k K. B., ktorú žalovaný v predmetnej nehnuteľnosti navštevoval. Napokon, žalobkyňa bola Trestným rozkazom Okresného súdu Nitra zo dňa 2.2.2018, sp.zn. 33T/1/2018, právoplatným a vykonateľným dňa 23.02.2018 uznaná vinnou z prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru podľa §218 odsek 1, odsek 3 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona, nakoľko oprávnenej osobe poškodenej Ing. K. B. neoprávnene bránila v užívaní domu a čin spáchala závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas. Na základe žalobkyňou tvrdených, avšak v konaní nepreukázaných skutkových tvrdení, ktoré žalovaný účinne poprel, nie je možné dospieť k záveru, že by bola žaloba podaná čo i len z časti dôvodne. Preto navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu 100%.

4. Žalobkyňa podala k vyjadreniu žalovaného písomné vyjadrenie a uviedla, že žalovaný vo svojom vyjadrení sám priznal, že do priestorov v jej vlastníctve vstupoval, údajne za účelom návštevy svojej partnerky. Zároveň žalovaný priznal, že medzi nimi dochádzalo k vzniku konfliktov, ktoré súviseli s nezhodami medzi ňou a p. B. Neuviedol žiadny právny titul, na základe ktorého by mal právo do týchto priestorov vstupovať. Tieto skutočnosti potvrdzujú skutkové a právne informácie uvádzané v podanej žalobe a vzhľadom na ich nespornosť medzi stranami sporu neexistuje dôvod pre vykonávanie dokazovania vo vzťahu k týmto skutočnostiam. Žalobu je podľa nej preto potrebné považovať za dostatočne preukázanú a podloženú vo vzťahu k okolnostiam existujúcim v čase jej podania. Jediným dôvodom, pre ktorý neexistovala potreba pre pokračovanie v súdnom konaní, bola zmena správania žalovaného po podaní žaloby, ktorá bola v prvom období vyvolaná práve vydaním predbežného opatrenia v tomto súdnom konaní a následne opustením nehnuteľnosti partnerkou žalovaného a tým stratou záujmu žalovaného vstupovať do nehnuteľnosti.

5. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti

§ 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec opätovne prejednal. Dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

6. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

7. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

8. Odvolací súd posudzujúc uznesenie v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania z hľadiska súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu, citovaného zákonného ustanovenia a odvolacích dôvodov dospel k záveru, že na strane žalobkyne a rovnako ani na strane žalovaného nedošlo k naplneniu materiálnej stránky miery procesného zavinenia. V súvislosti so zisťovaním otázky procesnej miery zavinenia nie je prípustné, aby súd pri skúmaní tejto otázky zasahoval do meritórneho prieskumu vecí, avšak je povinnosťou súdu v danom kontexte zistiť a posúdiť všetky (v procesnom meradle) relevantné okolnosti, ktoré majú vo vzťahu ku konaniu žalovaného, ako osoby, ktorá mala svojím konaním po podaní žaloby zapríčiniť dodatočné odpadnutie predmetu sporu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 157/2019, v ktorom deklaroval, že „v rámci interpretácie ustanovenia § 256 CSP v zásade platí, že pokiaľ navrhovateľ zoberie svoj návrh späť, zastavenie konania zavinil a je preto povinný uhradiť odporcovi trovy konania (napr. Najvyšší súd SR, sp.zn. 5 MCdo 12/2008), iba žeby bolo preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky (napr. v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp.zn. 7 MCdo 4/2010). Predpokladom pri ustálení si otázky zavinenia na zastavení konania pri späťvzatí žaloby druhou stranou (žalovaným) je skutkový stav predstavujúci situáciu, keď po začatí sporu žalovaný splní (žalobou tvrdenú) povinnosť, uzná tým dôvodnosť podanej žaloby (z procesného hľadiska), a vyvolá tým na strane žalobcu nevyhnutnosť späťvzatia podanej žaloby ešte pred vydaním samotného meritórneho rozhodnutia (keď je nesporné, že by ďalšie konanie viedlo k zamietnutiu jeho žaloby z dôvodu zániku záväzku žalovaného jeho splnením). Inými slovami, ide o situáciu, v ktorej po začatí konania ešte pred meritórnym rozhodnutím súdu o dôvodnosti podanej žaloby žalovaný koná v súlade s názorom žalobcu (vyjadreným v žalobe) a svojím konaním potvrdí existenciu žalovanej povinnosti jej dobrovoľným splnením (napr. Ústavný súd Českej republiky, sp.zn. I. ÚS 2899/2010 z 8. marca 2011).“.

9. Žalobkyňa sa žalobou doručou súdu prvej inštancie dňa 15.01.2014 domáhala uloženia zákazu žalovanému vstupovať na jej nehnuteľnosti. Predmetné konanie bolo prerušené do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp.zn. 18C/422/2016. Následne bolo v uvedenom konaní rozhodnuté o zrušení vecného bremena práva doživotného bývania zriadeného v prospech Ing. K. B., čoho dôsledkom bolo odpadnutie dôvodu žalovaného, ako jej priateľa, zdržiavať sa v predmetných nehnuteľnostiach. Z tohto dôvodu vzala žalobkyňa svoju žalobu späť. Primárnym dôvodom späťvzatia žaloby tak bola skutočnosť, že žalovaný prestal navštevovať dotknutú nehnuteľnosť. S námietkami žalobkyne, že správanie žalovaného vymedzené žalobou bolo následne odstránené až v ďalšom konaní, po podaní žaloby, ktorú v tomto smere a v tejto súvislosti z procesného hľadiska možno chápať ako podanú dôvodne, však odvolací súd nemôže súhlasiť. Spor v predmetnej veci o zákaze vstupu žalovaného do nehnuteľnosti žalobkyne začal v roku 2014 a konanie vo veci zrušenia vecného bremena začalo v roku 2016, avšak z iniciatívy oprávnenej z vecného bremena proti žalobkyňi v prejednávanej veci, teda osoby odlišnej od strán predmetného sporu. O zrušení vecného bremena bolo právoplatne rozhodnuté rozhodnutím dňa 09.03.2020 č.k. 18C/422/2016-450, čím odpadol dôvod žalovaného zdržiavať sa v nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalobkyne. Podaním doručeným súdu prvej inštancie dňa 28.11.2022 preto žalobkyňa vzala žalobu späť v celom rozsahu.

10.1 S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti dospel odvolací súd k záveru, že v tomto prípade nie je možné zodpovednosť na zastavení konania pričítať ani jednej z procesných strán. Odvolací súd považoval v danej veci za rozhodujúce, že k späťvzatí žaloby viedli objektívne dôvody, a to výsledok konania v inej právnej veci - v konaní o zrušení vecného bremena, ktoré nebolo iniciované ani jednou zo strán sporu, ale tretím subjektom - oprávnenou z vecného bremena. Práve zánikom vecného

bremena oprávnenej k nehnuteľnostiam žalobkyne sa konanie žalovaného zmenilo, a jeho následné nevstupovanie na nehnuteľnosti žalobkyne má s týmto zánikom príčinnú súvislosť. Na toto konanie nemali strany žiaden dosah. Žalovaný tak neupustil od svojho konania v príčinnej súvislosti s podanou žalobou o zákaz vstupu na nehnuteľnosti žalobkyne, ale pre zánik právneho titulu jeho priateľky bývať v predmetnej nehnuteľnosti. S odvolacími dôvodmi žalobkyne sa preto odvolací súd nestotožňuje.

10.2. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že na zasadnutí občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Nitre dňa 6. februára 2020 vo veci návrhu na zjednotenie rozhodovania o náhrade trov konania prijaté stanovisko v znení: „Vo veciach, v ktorých dôjde k späťvzatiu žaloby z objektívnych dôvodov, ktoré procesne nezavinila žiadna zo strán sporu, je opodstatnené vysloviť záver, že stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva“. Keďže v danej veci neboli zistené okolnosti, ktoré by odôvodňovali odklon od uvedeného stanoviska, dospel odvolací súd k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania je potrebné zmeniť. Ak totiž zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že žalobkyňa vzala žalobu späť (čo v dôsledku súdnej praxe znamená, že zavinila zastavenie konania), avšak pre objektívne príčiny (rozhodnutie v inej veci), nebolo jej možné pripísať zavinenie na zastavení konania, nakoľko žaloba bola podaná dôvodne. Na druhej strane zavinenie na zastavení konania z uvedených dôvodov nemožno pripísať ani žalovanému. V danej veci zásada zavinenia bola aplikovaná s jednoznačným záverom, podľa ktorého nebolo možné zodpovednosť na zastavení konania pričítať ani jednej z procesných strán a vo veci bolo dostatočne preukázané, že k späťvzatiu žaloby viedli objektívne dôvody, a to výsledok iného konania, na ktoré žalobkyňa a žalovaný nemali dosah, ale v dôsledku ktorého došlo k odpadnutiu predmetu žaloby. Preto bolo potrebné o nároku na náhradu trov konania rozhodnúť výrokom tak, že stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva. Takýto výrok zodpovedá prijatému stanovisku občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Nitre a zaručuje účinnú a spravodlivú ochranu ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty vyjadrený v čl. 2 CSP.

11. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania podľa § 388 CSP zmenil tak, že stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovenia § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalovanému v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobkyne v rozsahu 100%, pričom o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 CSP.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).